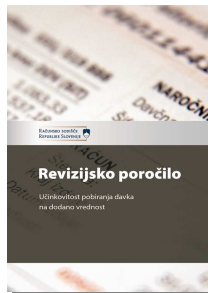

Učinkovitost pobiranja davka na dodano vrednost v Republiki Sloveniji

Ljubljana, 16. 7. 2008

O reviziji

Revidiranci:

- Ministrstvo za finance RS (MF)
- Davčno upravo RS (DURS)
- Carinsko upravo RS (CURS)
- Statistični urad RS (SURS)

Predmet:

- Sistem pobiranja DDV (od 1. 1. 2002 do datuma izdaje osnutka revizijskega poročila, s poudarkom na letu 2007)

Glavno vprašanje:

Ali je pobiranje DDV v Republiki Sloveniji učinkovito?

O DDV v RS 1/3

- **DDV:** obvezna oblika obdavčitve prometa blaga in storitev v državah članicah Evropske unije.
- **Osnovna značilnost:** obdavčitev vsake faze prometa blaga in opravljenih storitev.
- **Davčna obveznost:** razlika med zaračunanim izstopnim davkom od prodaj in plačanim vstopnim davkom pri nabavi blaga ali naročilu storitev.

O DDV v RS 2/3

- **Obseg pobranega DDV:** 650.858 milijonov tolarjev (leto 2006)
- **Delež državnega proračuna:** 36,7 odstotkov vseh prihodkov

Davek na dodano vrednost
36,7%

Dobrodlnina
15,8%

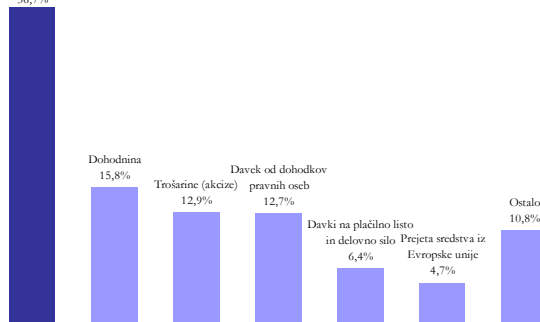
Trošarine (akcize)
12,9%

Davek od dohodkov
pravnih oseb
12,7%

Davki na plačilno listo
in delovno silo
6,4%

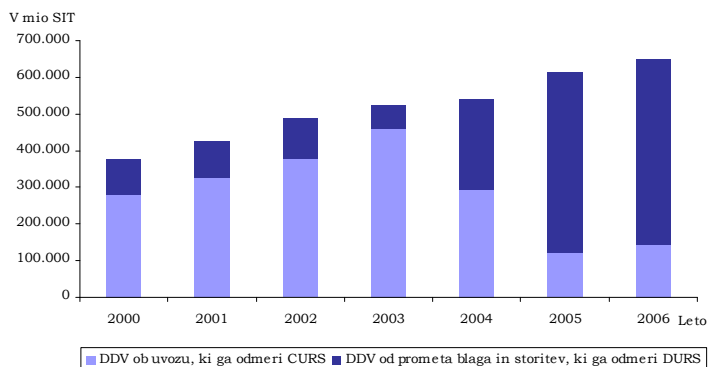
Prejeta sredstva iz
Evropske unije
4,7%

Ostalo
10,8%

O DDV v RS 3/3

- **Število zavezancev:** 90.430 (konec leta 2006)
- **Pobiranje DDV:** izvajalca DURS in CURS

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-rs.si>

O primanjkljaju DDV 1/2

- **Primanjkljaj DDV:** razlika med teoretičnim DDV (DDV, ki bi bil pobran, če bi vsi davčni zavezanci obračunavali in plačevali DDV v skladu s predpisi) in dejansko pobranim DDV.

Primanjkljaj DDV = teoretični – dejansko pobrani

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-rs.si>

O primanjkljaju DDV 2/2

Vzroki za nastanek primanjkljaja DDV:

Zakonito izmikanje plačilu:

- izognitev (upravičeno)
- zaobidenje (neupravičeno)

Nezakonito izmikanje plačilu:

- davčni vrtljak
- neregistriranje za DDV
- siva ekonomija
- ostale utaje (namerne).

Napačno obračunavanje:

- zmote (nenamerne)

Neplačilo:

- delno;
- v celoti.

Primanjkljaj DDV

Cilj revizije

Odgovoriti na **glavno vprašanje:**

“Ali je pobiranje DDV v Republiki Sloveniji učinkovito?”

Doseči zadana **podcilja revizije:**

»Preveriti obstoj in ustreznost ocenjevanja primanjkljaja DDV?«

»Oceniti učinkovitost ukrepov in aktivnosti DURS, CURS in MF za zmanjšanje primanjkljaja DDV?«

Ocenjevanje primanjkljaja: Ugotovitve 1/3

- SURS redno pripravlja izračune teoretičnega DDV in (izključno) zaradi utaj DDV (za leto n-2). SURS, ocenjuje da se je primanjkljaj v letih 2002 do 2004 gibal okrog 2% obračunanega DDV.
- DURS in MF nista pripravljala ocen ali sodelovala pri pripravi ocen.
- CURS je pripravila prvi poskusni izračun primanjkljaja DDV za leto 2006, naknadno pa tudi izračun za leto 2007.

Ocenjevanje primanjkljaja: Ugotovitve 2/3

RSRS je

- na podlagi podatkov DURS za leto 2006 ocenilo primanjkljaj DDV v segmentu, ki ga pokriva DURS;
- Pripravilo oceno celotnega primanjkljaja DDV za leto 2006 na podlagi ocene primanjkljaja za področje DURS in za področje CURS.

Ocenjevanje primanjkljaja: Ugotovitve 3/3

- Ocenjujemo da znaša primanjkljaj DDV za leto 2006 **44.174 milijonov tolarjev (184 milijonov evrov)**, kar predstavlja **6,4 odstotka potencialnih prihodkov iz DDV**.
- Primanjkljaj DDV je v posameznih državah članicah Evropske unije ocenjen v višini do 10 odstotkov neto prihodkov iz DDV*.

* Report from the commission to the council and the European Parliament on the use of administrative cooperation arrangements in the fight against VAT fraud, Brussels,

Zmanjševanje primanjkljaja: Ugotovitve 1/2

Slabosti na področju **načrtovanja**:

- MF ni določilo ciljev na področju pobiranja DDV
- Cilji DURS in CURS se ne nanašajo na posamezne vrste davkov
- DURS ni dosegla nekaterih ciljev (so bili preambiciozni)

Slabosti na področju **evidenc**:

- Evidence pri DURS in CURS ne zagotavljajo točnih in popolnih podatkov po posameznih elementih odmerjanja DDV, zato obstaja tveganje, da razpoložljivih podatkov ne moreta učinkovito uporabiti za podrobne analize

Zmanjševanje primanjkljaja: Ugotovitve 2/2

Drugo:

- Inšpektorji niso specializirani za posamezne vrste davkov in znotraj tega za posamezne vzroke za nastanek primanjkljaja
- Analize učinkov uvedbe možnih ukrepov za znižanje primanjkljaja DDV se ne izvajajo redno in kontinuirano
- Preiskovalne aktivnosti pri DURS in CURS ocenjujemo kot učinkovite
- Učinkoviti preventivni in kurativni pristopi DURS in CURS glede izobraževanja in informiranja davčnih zavezancev kot tudi zaposlenih

Možne izboljšave 1/2

- z **določitvijo** jasnih in merljivih **ciljev** na področju pobiranja DDV,
- s kontinuiranim **ocenjevanjem celotnega** primanjkljaja DDV,
- z ocenjevanjem primanjkljaja DDV in **izvajanjem analiz** po **posameznih značilnih vzrokih** njihovega nastanka kot izhodiščem za zaznavanje konkretnih tveganj in za ustrezno ukrepanje,
- z ustrežnejšim **načrtovanjem** in **izvajanjem** posameznih ukrepov in aktivnosti,

Možne izboljšave 2/2

- s sprotnim **analiziranjem** predvidenih učinkov potencialnih ukrepov za povečanje učinkovitosti pobiranja DDV oziroma za omejitev možnosti utajevanja DDV,
- z izpopolnitvijo **evidenc** o DDV, na katerih temelji načrtovanje, analiziranje in izvajanje posameznih ukrepov,
- s **koordinacijo** vseh potrebnih aktivnosti DURS, CURS in MF,
- s sprotno in kontinuirano **izmenjavo** informacij, podatkov, stališč in znanj med DURS, CURS, MF in SURS.

Mnenje

- Pristojni organi **so** v revidiranem obdobju, **reševali** problematiko primanjkljaja DDV ter izpopolnjevali sistem pobiranja DDV.
- **Vendar** pa ocenjujemo, da bi bilo z nekaterimi aktivnostmi, predvsem pa z večjim sodelovanjem revidirancev, mogoče učinkovitost pobiranja DDV izboljšati.
- Ugotovili smo, da se celoten obseg primanjkljaja DDV v Republiki Sloveniji **ni ugotavljal**, ukrepi in aktivnosti za njegovo zmanjševanje pa niso ustrezno načrtovani, analizirani in izvajani.

Priporočila in učinki

- RSRS je MF, DURS in CURS podalo vrsto priporočil za odpravo slabosti in pomanjkljivosti tako **na področju ocenjevanja** primanjkljaja DDV kot **na področju pobiranja** DDV, ki so jih revidirane osebe v veliki meri tudi že upoštevale.
- Revidirance smo “posedli za isto mizo” in jih seznanili s stanjem na tem področju v Veliki Britaniji.
- MF je ustanovilo **delovno skupino za spremljanje učinkovitosti in uspešnosti pobiranja DDV** (MF, DURS, CURS, SURS).
- RSRS je izvedlo **eno prvih tovrstnih revizij** v okviru računskih sodišč EU.

Vprašanja in odgovori

Hvala za pozornost!

Poročilo je dostopno
na naslovu:
<http://www.rs-rs.si>

E-naslov za vprašanja:
sloaud@rs-rs.si

